

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia.

Za jeden wiersz politywy albo jego miejsce 25 halercy
Za jeden wiersz politywy w rubryce Nadzwyczajnej 40 halercy
Ogłoszenia po 3 halercy za słowo Najmniejsza
ogłoszenie 30 halercy
Zwrotki o ślubach, zaręczynach i inne prywatne
umieszczają po Krowie za jeden wiersz politywy
25 halercy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: na prawicę: 8 halercy
na lewo: 6 halercy
wieno: 8 halercy; wieno: 10 halercy

Przemiana wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwurazową dostawę do domu
dopłaca się 10 halercy.
na prowincję:
a jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
rocznie 30 K — h. rocznie 36 K — h.
kwartalnie 7, 50 K kwartalnie 9 —
miesięcznie 2, 50 K miesięcznie 8 —

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen
W innych krajach miesięcznie 4 Fr

Bękartów Redakcji na skrawce

Adres: „Dziennik Polski” — Lwów, pl. Marjański 2
Telefon Nr 151

Animusz bankietowy.

Lwów 7 czerwca.

Du sublime au ridicule il n'y a qu'un pas!
— powiada znana sentencja francuska.

Byłoby też naprawdę i potężne i groźne i być może, nawet wysoce dla nas niebezpieczne, gdyby nie było, w gruncie rzeczy, tak... zabawne i tuzinkowe! Oto, korzystając z otwarcia zrestaurowanej kaplicy zamkowej w Malborku, którą królowie pruscy z początkiem minionego wieku „zaanektowali” na rzecz protestantyzmu, godny ich następcy, Wilhelm II na bankiecie w jednej ze starożytnych sal zamku, wygłosił buńczuczna mowa, w której proklamował krucjatę przeciw... Polakom. Okazały ten klejnot wojennego animuszu, który smaczną drogą „atawizmu” odesłał się w dzisiejszym władcy Niemiec, po jego przodkach, wielkich i małych mistrzach zakonu krzyżackiego, zawarty jest w następującej sprawie słów górnośląskich: „Miałem już raz sposobność zaznaczyć w tym zamku i na tamtym miejscu, jak to ten stary Malbork, ongi twierdza na wschodzie, punkt wyjścia kultury ziem, na wschód od Wisły położonych i dzisiaj powinien pozostać drogowskazem zadań niemieckich.

Dziś znówu zasłó daleko: buta polska obraża niebezpieczeństwem i jestem zmuszony zawiązać mój lud, do ochrony swojego dobra narodowego.

I w tym oto Malborku wypowiadał oczekiwanie, że wszyscy bracia zakonu Johaniów zawsze znajdą się w pogotowiu, gdy ich zawołam, aby bronili niemieckości i jej obywateli w tym życiu i w tej nadziei podnoszę kielich z mową — na powołanie w. mistrza i zakonu Johaniów. Hurra! hurra! hurra!

Przytoczyliśmy dosłownie ten ustęp z bankietowego toasty cesarskiego, bo on istotnie jest unikatem wśród enuncjacji publicznych z ust głów koronowanych! Przypomina też żywo odeszy ich „do ludów”, promulgujące w wypowiedzeniu wojny, w ten sposób, w pałacyzmu tości tego ogromnie „wszechstronnego” monarchy, uzyskała najwyższą sankcję antypolską, wojenna polityka Buelowa i hakały pruskiej, a trzymilionowy odłam narodu polskiego w Księstwie, przykuły podstępem i zdradą do rydwanu Prus, został mimowoli za „stronę wojującą” uznany.

Bądź co bądź — zaszczyt to dla Polaków nie lada! Władca 50-milionowego, potężnego państwa, które w dodatku przez swój sojusz z Austro-Węgrami i Włochami, ma być ostoją pokoju europejskiego — jak Kalif przed „wojną świętą” rozwija chorągiew proroka, — tak on zagrzewa dziś dzielnych Johaniów i cały lud niemiecki swym słowem gorącym do wojny... z poddany mi tego państwa!

„So etwas ist noch nicht da gewesen!” — możemy sobie zaśpiewać ten refren popularnej piosenki wiedeńskiej i — śmiać się, śmiać... nie ma do rozpuku! Bo jeżeli poczytamy Don Quixote na swej Rosynancie, w genialnym rysunku Dorégo, ilustruje tak świetnie *vim comitum*, zawartą w nieśmiertelnym utworze Cervantesa, to o ileż wspanialszy efekt komizmu-dramatyczny bije w oczy z tych namaszczonych słów władcy niemieckiego, który nawet na bankiecie nie zapomina o „zagrożonej i obrażonej” przez tych lotrzyków Polaków niemieckości i z całej piersi dmie w waltornie bojową, nawołując do zacieciej z tymi łutajami walki...

Wszakże ten animusz rycerski tak daleko uniósł trzeciego z rzędu cesarza Niemiec zjednoczonych, iż popadł niestety w konflikt rażący z datami i faktami historii... Wszakże to, co raczył wypowiedzieć o przeszłości i znaczeniu zamku malborskiego, było, wyrażając się grzecznie... *guba licentia poetica* z jego strony, o

czem każdy podręcznik szkolny historii mógłby go przekonać... Toż wystarczy przytoczyć jeden szczegół z dawnych dziejów Malborka. Przez parę wieków przed zaborem krzyżackim, był on przecie siedzibą polskiego województwa i strażnicą polskiej kultury dla ziem, na wschód Wisły położonych. A że zakon krzyżacki nie miał wcale kulturalnych zadań na oku, lecz wyłącznie łupieżczy i podbój zdradziecki sąsiadów polskich i litewskich, o tem świadczą wymownie długie dzieje krwawych wojen naszych z tą bordą zbrojną, które wreszcie pod Gruauwaldem taki tragiczny dla krzyżactwa kres miały!

Następna mowa Wilhelma, skierowana do gości zagranicznych, nie była już w tak brzydkim rozdziewku z historią Malborka, zakonu krzyżackiego i elektoratu brandenburskiego, ile raczej... z nauką Chrystusa o miłości bliźniego, na którą w swej apostrofie on się odwoływał. Głównym wątkiem krzyżaków, jak apostołowa prawd i nauk Zbawiciela, między nimi zaś miłości bliźniego, to przecież szczyt... Jesteśmy też pewni, że w samych Niemczech — o ile nie są jeszcze do szpiku w kościach szowinizmem krzyżacko-pruskim zganiewniane, — oba te przemówienia Wilhelma II. najwyższy jeno niesmak obudzą.

Jeszcze sprawa wrzesieńska.

Rząd pruski uwzględnił się na Wrześnię! *Dziennik Pommerski* dowiaduje się, że sprawa przeciw Elżbiecie Kantorkczykowej z Wrześni, odroczone w listopadzie z. r., z powodu jej słabości, naznaczona została na 23 b. m. Toczyć się będzie oczywiście przed słynną już dziś w całym świecie II izbą karną sądu ziemskiego w Gnieźnie. Na świadków powołani zostali tylko: wachmistrz Knappe i szewcowa Plechocka. Biedna Kantorkczykowa oskarżona jest także o bunt i naruszenie pokoju publicznego (Aufbruch i Landfriedensbruch).

Tego samego dnia toczyć się będzie na nowo sprawa przeciw 16-letniemu uczniowi z wsi Wiśniewo Wiśniewskiemu, ponieważ sąd reszcy w Lipsku, w swej wyrokowej sumienności, tylko co do niego samego uznał, że wymierzono mu karę za wysoką, bo zamiast 3 tygodni sąd gnieźnieński podyktował mu 4 tygodnie aresztu (!).

Wreszcie wynaleziono jeszcze jednego zbrodniarza, w osobie wyrostka Kaliszewskiego, któremu teraz wytoczono proces o te same wielkie „zbrodnie”, popelnione w fatalnym dniu maja zeszłego roku we Wrześni. Jako świadkowie w jego sprawie, powołani zostali: „przyjaciel” dzieci wrzesieńskich, inspektor Winter, „słynny” nauczyciel Koralewski, wachmistrz miejski Kozłowski, nadzandarm Eichler i landrat wrzesieński Massenbach.

Rezultat tych procesów nie jest dziś chyba dla żadnego Polaka wątpliwym.

Z życia na prowincji.

Zótklew, 6 czerwca.

(Potrzeba wycieczek do Krakowa. — Przygotowania do pierwszej wycieczki. — Pocieszający ruch. — Działalność Towarzystwa oświaty ludowej. — Czytelnia.)

Bawiąc w kwietniu w Krakowie, zastałem tam Górnoślązaków, którzy pod przewodnictwem krawca z Katowic, przybyli zwiedzić pamiątki podwawelskiego grodu. O ile radował mnie widok ludu, który z poza kordonów zdążył, aby widzieć pamiątki polskie, o tyle żal ścisłał mi serce na myśl, że w Galicji wschodniej nie zdarzyło mi się jeszcze widzieć polskich naszych włościan, którzyby w podobnym celu pielgrzymowali do Jędrzejowskiej stolicy. Wycieczki takie dla nas są o wiele łatwiejsze do przeprowadzenia, niż do jechania.

Nareszcie ozwał się drugi dzwonek i z bufetu na peron poczęła wychodzić służba kolejowa. Rozpoczęło się teraz opukiwanie młotkiem kół u pociągu. Do wagonu wszedł chudy i długi Anglik, z rudą, w klin zaciętą brodą, w złotych bucikach, w kratkowanym, szarym tuzurku i welnianej czapce z dwoma welnianymi daszkami. Na nim wisiały na rzemieniach: pudełko z cygarami, binokle w futerał i mały aparat fotograficzny do zdjęć błyskawicznych. Anglik zwrócił się do przedziału, gdzie wisiał płaszcz w kratki.

Dzwonek ozwał się po raz trzeci, po nim głos trąbki, krótki, przejmujący świst lokomotywy i pociąg ruszył z wolna, opuszczając stację. Małżonkowie Iwanowowie stali u okna i spoglądali na peron. Nagle Głafira Semenówna spostrzegła wczorajszego urzędnika celnego, który, stojąc na peronie, patrzył prosto w okno jej przedziału.

— Wczoraj mój tyran, — rzekła szybko do męża i pokazała urzędnikowi język, dodając: — Masz za wczoraj!

nia, my jednakże nie czynimy tego, patrząc ze stoicznym spokojem, jak lud polski tonie w falach rosyjskiej!

Po pojawieniu się artykułu w tej sprawie („Z pod Kulikowa”) w *Dzienniku Polskim*, nastąpiła zmiana na lepsze. Pierwszy tego objaw notuję już dzisiaj. Oto, kierownik tutejszej Czytelni i Spółki Raiffeisena, porozumiewszy się z włościanami, urządził w drugiej połowie lipca wycieczkę ludową do Krakowa. Na leżałoby tym usiłowaniu iść na rękę i dopomóc do uzyskania możliwych ułatwień i ulg z równo na kolejach, jak i w Krakowie.

Wogóle pocieszającym jest ruch tutejszej inteligencji polskiej w ostatnim czasie. Przedwczoraj otwarto Czytelnia polską w Skwarzawie przeja. Założyła ją krak. Towarzystwo oświaty ludowej. Jest to już trzecia czytelnia, która w ciągu dwóch lat powstała przy pomocy wymienionego towarzystwa. Założenie dalszych czytelni jest w toku. Począyna się również ruszać kół Tow. szkoły ludowej, po śnie całorocznym. Od stycznia br. założyło cztery czytelnie: w Kulikowie, Wiązowie, Soposynie i Żółtuchach. Oby tylko nie ustawać w pracy i działać wytrwale, a z wiarą, że pocziwe usiłowania ocala wreszcie lud nas i oczyszczą powiat, zapowietrzony moskwyizmem i hajdamactwem!

Faryzeuszostwo rosyjskie.

Lwów 7 czerwca.

Ten ćwierć-miljardowy kredyt kolonizacyjny w sejmie pruskim, dal oczywiście i prasie rosyjskiej pochoch do omówienia nowego tego faktu i bezprawia pruskiego. Swoją drogą, pismo tego pokroju, jak *Nowoje Wremia*, *Moskowskaja Wiedomosti*, *Dniownik Warszawski* itd., najchętniej przemilczałyby to bezprawie, lecz, bądź co bądź, jakoś nie wypada pokryć milczeniem zdarzenia o takim europejskim rozgłosie. Nie wypada — choćby przez wzgląd na sojuszników w Francuzów, którzy przecie ze swej strony mają Prusaków nadto dobrze na wtyłbie, aby — nie z miłości dla Polaków, lecz właśnie z nienawiści do prusactwa — ten ćwierć miljarda marek, na eksterminację Polaków przeznaczonych, tak płazem im przepuścić! Krytykują tedy z faryzeuszowskim churzeniem panowie publicyści nadnawscy ten nowy gwałt pruski, nie mogą jednak nie skorzystać z okazji, aby — skoro już muszą pisać o Polakach, — nie wygłosić im zaraz kazania na temat ich „mrzonek” niepoprawnych... Świeżo nie mogło się tego ustrzedz nawet tak umiarkowane pismo jak *Birżewijja Wiedomosti*, składając świeżo dowód, że z jednym wyjątkiem, zajętych wreszcie czem innem rewolucjonistów rosyjskich, całe to społeczeństwo rosyjskie jest zawsze jeszcze wrogo przeciw narodowi polskiemu usposobione, całe patrzy przez okulary „obrusitieli” Katków, Pobiedonosewów i Hurków. Na potwierdzenie tych słów naszych, posłuchajmy przez chwilę, co pomiędzy innymi piszą *Birżewijja Wiedomosti*: „Przez usta swego kanclerza, przypomnieliśmy świeżo Niemcy społeczeństwu polskiemu jego narodowość (sic!) słowiańską. Czy naprawdę rozplynie się ono w morzu niemieckim, lub też po długim bujaniu po szerokim świecie, czy powróci do domu i odczuje pragnienie, aby nie żyć już snem o przywróceniu starego, polskiego państwa, lecz natomiast rzeczywiście interesami swymi, w żywym kontakcie ze światem zewnętrznym? Kwestję tę, już przed 30 laty sformułowała w ten sposób rosyjska myśl polityczna i tak samo sformułowana stoi ona — zdaniem naszym — w sejmie pruskim, acz naturalnie przeciw intencjom niemieckiego kanclerza...”

Jak to prasa rosyjska, urzędowa i nieurzędowa, pojmuje ten „żywy kontakt” ze światem zewnętrznym — wiemy sz nadto dobrze, choć *Birżewijja*

Wied. dyskretnie pominęły ten szczegół. Znaczący on, wyrzec się dla miłości rosyjskiego molocha — nie jakiejs utopijnej idei wszechsłowiańskiej — nie tylko samego pragnienia odzyskania bytu niepodległego, lecz nawet języka, nawet religii! Bo skoro ten moloch strawił obcych mu zupełnie Kirgizów, Gruzinów, Czudów i Bog wie jak jeszcze nazywające się, na półdzikie narody azjatyckie, przez Rosję podbite, to o tyle łatwiej przyszedłoby mu uporać się z „zeslawizowanymi” Polakami. Tylko, że tym „niepoprawnym” Polakom nie spieszo wcale utonąć zarówno w morzu wszechsłowiańskim, jak wszechsłowiańskim i wcale ich nie rozczula ta fałszywa, obłudna indygnacja Moskali na barbarzyństwo pruskie. Wart w tej mierze „Pac palaca...”

Z nieco innej, rzetelniejszej beczki piszą o nowym przedłożeniu Buelowa *Nowosti petersburskie*. Nie „moralizują” Polaków, lecz twierdzą dość trafnie, że ta kolonizacja pruska w Księstwie, okaże się w rezultacie śródkiem, nie tyle szkodliwym dla Polaków, ile dla... budżetu pruskiego. W ten sposób nie zamieniają Prusacy krajów polskich na niemieckie.

Jubileusz internatu.

Paryż 5 czerwca.

Z wielkiem zdziwieniem spostrzegam, że dzienniki polskie nie wspominały dotąd ani słowem o lekarzu polskim, który przy uroczystości jubileuszowej internatu medycznego, tak wielkie i powszechne wywarł w Paryżu wrażenie. Mowa, wypowiedziana przez profesora Ziembickiego z Lwowa, imieniem cudzoziemców, wykształconych w internacie, była istotnie punktem kulminacyjnym uroczystości. Profesorowi Ziembickiemu urządzono na miejscu owację, a wszystkie dzienniki podały wyjątki z tej mowy. *Paryż*, tak wobec Polaków dziś niesprawiedliwy — poświęcił tej mowie osobną notatkę i skonstatował olbrzymie wrażenie, jakie wywarła na słuchaczach. *Matin* w artykule p. t.: „Un éloquent discours”, powtarza prawie całą mowę, którą nazywa „wymownym wyrazem najszlachetniejszych myśli”. *Gaulois* pisze między innymi: „Doktor Ziembicki, profesor uniwersytetu we Lwowie, wypowiedział mowę, która, o ile pamięć moja sięga, była najlepszą ze wszystkich mów od szeregu lat, przez cudzoziemców we Francji wygłaszanych. Po raz pierwszy obserwowałem prawdziwe uczucia wdzięczności dla naszego kraju, który równomiernie traktuje swoich i obcych”. A dalej: „Co mnie w tej mowie cudzoziemca zachwyca, to, że nie jest ona mową kosmopolity. Czuję się, że ten Polak ma tylko dwie ojczyzny: swoją i naszą, a nie ową tak wygodną „ojczyznę powszechną”, która usuwa granice. Takim cudzoziemcom sława!” W podobny sposób piszą wszystkie inne dzienniki.

Oto wyjątki z mowy dra Ziembickiego, ogłoszonej w broszurce, wydanej na nakładem firmy G. Steinheil.

Mowca rzucił okiem na stosunki francuskie przed wiekiem, kiedy Francja zbierała siły przed wielką rozprawą pod Austerlitz. Podczas tego względnie pokojowego pięciolecia, wewnętrzna organizacja postępowała krokiem olbrzymim, bo i olbrzymem był mąż, który wkrótce zapanować miał nad światem.

Armja, marynarka, ustawodawstwo, organizowały się, a przytem nie zapomniano o dbałości dla zdrowia ludzkiego, które jest najcenniejszym dobrem państwa. Wtedy to powstała instytucja internatu, wadła z początku roślina, dziś dąb potężny, którego setną rocznicę obchodzimy wspólnie, Francuzi i my cudzoziemcy.

Armje francuskie na bagnach roznieśli deklarację praw ludzkościowych po wszystkich stolicach Europy, a złamane monarchje szukały ra-

tunku, ucząc swe uśpione jeszcze ludy miłość ziemi ojczystej i wolności.

To też kiedy przyszła klęska wojenna, Francja jednak pozostała tarczą cywilizacji i postępu, siłą magnetyczną przyciągającą ludzkość całą i dzięki zasadom z roku 1789 wykonywaną panowanie, mimo Waterloo i roku 1870.

Dumna ze swych instytucji, ze swych uniwersytetów i szkół wyższych, Francja wspaniałomyślnie daje dostęp legionom cudzoziemskim. Jako prawdziwy i wielki Francuz, proklamował Pasteur zasadę: „La science n'a pas de patrie, l'homme de science en a une”.

Moi panowie! Gościnność naukowa Francji blizszy tem wspanialej i tem bardziej powinna być w świecie sławiona, ile że po drugiej stronie Renu wydano właśnie 300 studentów rasy słowiańskiej, jako niebezpiecznej dla cesarstwa, ze wszystkich uniwersytetów, a prawa człowiecze wobec nas, w tych dzielnicach, które były kolebką naszej narodowości, naszej przesławnej historii i naszych królów, polegają na narzucaniu języka i patriotyzmu niemieckiego dzieciom, zapomocą różgi, a mactem, które je bronią, zapomocą więzienia...”

W dalszym ciągu mowca przypomniał, jak Polacy krwią płacili za udzieloną im gościnność. To było w czasie wojny. W czasie pokoju, spłacać mamy dług wdzięczności, stojąc w całym świecie na straży idei francuskiej, idei prawdziwej wolności.

Mowca — wśród oklasków — zakończył życzeniem dla Francji, by na zawsze zniknął przytyrdzony de jej szandarów znak żalobny...

Dr. R.

Ferdynand bułgarski królem?

Z okazji podróży księcia Ferdynanda bułgarskiego do Petersburga, wysnuwają w kołach miarodajnych rozmaite wnioski. I tak, jak wiadomo, już przed paru miesiącami zamierzał książę udać się na czele deputacji do Petersburga, aby carowi Mikołajowi wręczyć srebrny model pomnika „cara oswobodziciela” Aleksandra II. Wizytę księcia odłożono wówczas, jak brzmiały motywy urzędowe, „ze względu na uczucia serbskiego narodu”.

Uważano by to jako afront przeciw królowi Aleksandrowi, gdyby car powitał na swym dworze księcia bułgarskiego, jako gościa przed wielokrotnie proszonym, a nareszcie „laskawie odwołanym” przyjęciem serbskiej pary królewskiej. Obecnie nastąpi to przyjęcie księcia mimo to przed przyjęciem króla Aleksandra i królowej Dragi, a fakt ten, wskazując na stanowczą zmianę stosunku we wpływie na Bułgarię, nie jest bez wielkiego znaczenia.

Sądzą prawie na pewno, że finansowy sukces ze strony Rosji nie jest jedynym balsamem, jakim przyrzeczają się nad Nową kość rany, zadane bułgarskim uczuciom narodowym i sprawie bułgarskiej w Macedonii przez afery Firmiljena. Wobec takich stosunków, sądzą, że podróż księcia Ferdynanda, pod bardzo pomysłnemi auspicjami nastąpi i można się spodziewać, że niedługo po powrocie z Petersburga, włoży książę bułgarski bez protestu ze strony mocarstw traktatowanych, koronę królewską na skronie.

KRONIKA.

Lwów 7 czerwca.

Śtan powiatowy. Godzina 12 w południe: Ciężota + 20° R. Pochmurno.

Dziękuję Iwanowi. Niedziela 8 czerwca

Wystawa jubileuszowa „Tow. politechnicznego”, na placu powystawowym. Od godziny 9 rano.

„Panorama Racławicka”, na placu powystawowym. Od godziny 8 rano aż do zmierzchu

(22)

N. A. LEJKIN.

W GOŚCINIE U TURKÓW

Humorystyczny opis podróży

Małżonków Mikołaja Iwanowicza i Głafiry Semenówny Iwanowów przez ziemię słowiańską do Konstantynopola.

Z oryginału rosyjskiego przełożył

Kl. K.

Mineło jeszcze pół godziny. Pociąg ani myślał ruszać.

— Jednakże, kiedy my właściwie wyjedziemy? — zapytała Głafira Semenówna, powstała i wyszła ku drzwiom, aby zapytać kog, jak długo stać tu jeszcze będą.

Dwie baranie czapki wiozły na wózku jej kufer. — Boże drogi! Dopiero wiozą nasz kufer do wagonu! — zawołała i zwróciła się do czapki: — Rychło pojedziemy?

— Jedną jest i połowina... — brzmiała odpowiedź.

— Straszne rzeczy! Jeszcze pół godziny czekać! — rzekła, wzdychając i powróciwszy do przedziału, powtórzyła to samo mężowi.

— No, więc cóż? Posiedziemy, poczekamy. Ot, napiję się z naszego czajnika herbatki. Przypomina mi się, że, co do mnie, to nawet lubię tak, bez pośpiechu. To mi przypomina nasze malutkie kolejki na prowincji. Tam czasami na dworcu wyciekają na jakiegoś Iwana Iwanycza, który stanowczo przyrzekł jechać dzisiaj danym pociągiem, — odrzekł Mikołaj Iwanowicz.

XVIII.

Ze stukiem i hukiem uwozi pociąg z Belgradu małżonków Iwanowów w kierunku do Konstantynopola. Głafira Semenówna, zdjęła gorset i buciki, naciągnęła pantofelki i poczęła układać się na kanapie do snu już „na biało”, — jak się wyraziła, co znaczyło miało: aż do białego rana. Mikołaj Iwanowicz wydobyl książkę: „Tłumacz z języka rosyjskiego na turecki” i chciał zapamiętywać sobie tureckie wyrazy, ale wagon był licho oświetlony i czytanie okazało się niemożliwym. Do przedziału wszedł serbski konduktor z latarką, ubrany po cywilnemu, ale z mundurową furażerką na głowie, powitał podróżnych słowami: *Dobri wieser, pomosi Boh i prosil o bilety jazdy*.

Bilety oddane, przedziurawione, ale konduktor nie wychodził. Spogląda na leżącą Głafirę Semenówną i uśmiechając się, mówił coś po serbsku.

— Wyobraź sobie! Chociaż słów nie rozumiem, to jednak wiem, o czym on mówi, — rzekł Mikołaj Iwanowicz do żony. — Tak, tak... zwrócił się ku konduktorowi. — *Molim was*, nie wypuszczaj nikogo do przedziału, a tu, macie denara. Denara teraz, a denara później, gdy przyjedziemy do Sofii.

Konduktor również zrozumiał i kiedy Mikołaj Iwanowicz dał mu denara, skłonił się, podziękował, rzekł: już nie, swoje serbskie *sachwałujem*, lecz *mergi* i drzwi zamknął.

— Dziwna rzecz, doprawdy, jak ja szybko rozpoznałem w tym serbskim języku, — pochwilił się przed żoną Mikołaj Iwanowicz.

— No, jeszczebys tego nie rozumiał. Jego błagalne oczy mówiły tak wyraźnie! — odrzekła lekceważąco żona.

Głafira Semenówna usnęła rychło i poczęła nosem wywodzić przyciszone tryjery; ale Mikołajowi Iwanowiczowi nie spało się. Kilka-krotnie wychodził z przedziału na kurytarz i spoglądał przez okno. Na ciemnym tle nieba stał księżyc nad topczyderską równiną. Tu i ówdzie, w miesięcznym blasku, bieliły się gromadki serbskie przysiółki, wdali, jak czarne plamy, odbijały od nieboskłonu lasy. Z odległym łoskotem pociąg przebiegał mosty, wiążąc nad szumiącymi wiosenną falą ruczajami, które szczyrzyły się w świetle księżyca.

Przedziału sąsiadów były otwarte. Anglik, przebrawszy się w jakąś białą szlafmycę i takiej barwy kurtkę, czytał papiery przy świetle, którą osadził w podróży świecznik, przypięszy go do obicia kanapki. Towarzyszy Turkę, pop, spał również. Nie szczybiotały już nawet Polki w swym zamkniętym przedziale.

Po trzykroć układał się Mikołaj Iwanowicz na swej kanapie, siłił się usnąć, lecz nie mógł. Wstawał i palił papierosa. Pociąg zatrzymywał się już na kilku stacjach. Konduktorowie wywoływali: Palonka, Batycyna, Jagodina, Czuprija, Stalac, Aleksinac. Na wszystkich dworcach pusto. Nie ma ani wysiadających, ani wsiadających pasażerów; nie widać nawet służby stacyjnej. U dwonka stoi jakaś barania czapka z latarką — i to wszystko. Mikołaj Iwanowicz spoglądał na zegarek. Było po drugiej. „nudów, nie z głodu, Mikołaj Iwanowicz zabrał się do skosztowania pieczonej kury, nabytej w belgradzkim bufecie. Miał zamiar zjeść tylko nożkę i strzydełko i nie mało się zadowił, gdy spostrzegł, że zjadł całą. Zapil zimną herbatą. Pełny żołądek spowodował nakoniec drzemkę i Mikołaj Iwanowicz, upuściwszy z rąk dymiący się pa-

pieros, usnął, siedząc. Spał dobrą godzinę, a rozbudził się z powodu zimna. W wagonie było istotnie chłodno. Zerwał się z kanapki, wybiegł na kurytarz do okna i spostrzegł, że pociąg jedzie wśród gór, pokrytych śniegiem. Tor kolejowy, o ile można było dojrzeć, biegł również w śniegu. Mikołaj Iwanowicz wzdrgnął się, zdziwiony.

— A to facecja! Jak my tu wjechali? — przemknęło mu po głowie. — W Belgradzie była wiosna, ruszyliśmy na południe i naraz zima! Trzeba jeszcze wypadku, że nam ów nosaty wojnik zamieniał pociąg! Wziął i posadził do innego! Cóżby to było za Południe? To raczej Północ, skoro śnieg taki!

Wrócił do przedziału i poczęł budzić żonę.

— Głasia! Głasia! Zdaje się, że my już jedziemy — i targal żonę za suknie. — Rozbudź się, kotko! Zdaje się, że jedziemy nie w tę stronę. Wsiadliśmy do innego pociągu.

— Coż znówu? — krzyknęła Głafira Semenówna, zrywając się z kanapki.

— Mówię ci, nie tędy. Spójrzaj przez okno. Zima. Przyjechaliśmy na Północ.

Głafira Semenówna przypadała do szyby.

— Rzeczywiście, śnieg. Boże mój! Ale, jak to stać się mogło, żeśmy się pomylili? — wołała zdumiona. — A wszystko ty... — dodała z wyrzutem.

— Owóż, macie! Cóżem ja winien, duszko?

— Naieżało rozpytać się dokładnie. Ale ty oddałeś się cały temu nosatemu wojnikowi!

(Zag. dalszy ciąg)

Specjalny
Skład Tryjesteński
Lwów, Bykowska 2.

Linoleum
Dywan, Chodnik,
Dywaniki przed
umywalką 341

Cerata

Fartuszek, Obrusy,
Ceraty na meble,
Przedściernia gumowa,
Fasiki na stół (Tischläufer).

Specjalny
Skład Tryjesteński
Lwów, Bykowska 2.

Na Wysokim zamku: Zabawa „Sokolów”. Początek o godzinie 3 popołudniu.
Teatr miejski: „Wieczór Trzech Króli”, komedia. Początek o godzinie 7½, wieczorem.

Kalendarz. Niedziela (8): Medarda B — Wyższoława. — (26): Karpa A. Wschód słońca o godzinie 4 minut 7, zachód o godzinie 7 minut 50.

Wyjazd Sienkiewicza. W środę wieczorem wyjechał z Warszawy Henryk Sienkiewicz, aby na stałe osiedlić się w Oblegorku, w tem malowniczym ustroniu wiejskiem, które mu wdzieniec społeczeństwo, jako dar jubileuszowy złożyło. Już od paru tygodni w dawnym, a przez 17 lat zajmowanym mieszkaniu przy ulicy Wspólnej 1. 24, układano i pakowano obrazy, dzieła sztuki, książki, listy, dyplomy, adresy i różne zabytki historyczne. Będą one oddane upieczniały pałacy w Oblegorku, tworząc w nim prawdziwie rzadkie i pamiątkowe muzeum; sama zaś miejscowość, ta od dnia dzisiejszego jest już nie tylko własnością, lecz i stałym miejscem zamieszkania naszego wielkiego pisarza, dokąd bieżą będą myśli, uczucia i odeszły tysiączki jego wielbicieli z całego świata. Wkrótce też przybędzie tam teżniowa jego, pani Wanda Sienkiewiczowa i dzieci z Zakopanem. Pokój za pokojem wypróżniały się kolejno z gabinetu, gdzie jeszcze wśród hałasu i stukotu, Sienkiewicz pisał artykuły o jubileacie tegorocznej Marii Konopnickiej, który ukazał się naprzód w „Biuletynie Warszawskim”, a następnie w „Słowie”. Jest to ostatnia rzecz skreślona w tym gabinecie narodził 2go piętra, wychodzącym na Wspólną i Kruczą, gdzie tyle arcydzieł było obmyślanych, przygotowywanych i w części napisanych. Aż wreszcie trzeba było opuścić gabinet i w ostatnich kilku dniach pobytu w Warszawie szukać gościnności u przyjaciela Mściława Godlewskiego. Nie bez wzruszenia opuszczał autor „Krzyżaków” to długoletnie mieszkanie, z którym skojarzyły się tyle wspomnień rodzinnych, tyle chwil chlubnych i podniosłych, tyle dzieł dokonanych.

Sienkiewicz za kilka dni wyjeżdża po córkę do Zakopanem, skąd po tygodniowym pobycie powróci na wieś. Wraz z Sienkiewiczem wyjechał do Oblegorka p. Kozakiewicz, tłumacz dzieł jego na język francuski. Pan K., na żądanie pism ilustrowanych paryskich, ma dostarczyć im zdjęć fotograficznych z Oblegorka.

Wizytacja biskupia. Biskup tarnowski, ks. Walega, udał się w dekanat pilzneński, na wizytację kanoniczną, która potrwa do 11 czerwca.

Wiadomości djecejalne. Archidiecezja lwowska ob. lac.: Egzamin konkursowy pro optimis beneficis, złożyli księża: Bielówka Franciszek, Bożyński Władysław, Kroczykowski Antoni, Kotuski Władysław, dr. Kuryś Michał, Machowski Józef, Schweiger Ludwik, Siatecki Tadeusz, Srodoń Jan, Sroka Mateusz, Sulatycki Paweł, Rudkowski Roman, Martynowicz Ludwik, Wojnowski Stanisław. Administratorami zamianowani zostali księża: Bielówka Franciszek w Tarnopolu, Skorny Tadeusz w Zubrzy, Grygiel Jan in *spirituibus* w Brzeżanach, ekspozytem zaś w Kowalewce Janie Antoni, wiary w Brzeżan. Konkurs na odróżnienie probostwa w Zubrzy, ogłoszony do 20 lipca rb.

Diecezja tarnowska: Zamianowany honorowym radcą konsystorskim, ks. Glowacz Jan, emerytowany dziekan i proboszcz w Brzozowej.

Spis przemysłowców i gospodarstw rolnych. Z dniem 3 bm rozpoczął się w całej Austrii spis przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, oraz rolniczych. Odbija się spis ten w ten sposób, że komisarze spisowi, chodzą od domu do domu i wypełniają odpowiednie formularze spisowe, na podstawie zeznań stron interesowanych, bądź przesyłają partje przed komisją, złożoną z zastępców gminy i funkcjonariuszy konspiracyjnych.

Spis, odbywający się obecnie, służył ma wyłącznie celom statystycznym, nie ma zaś nic wspólnego, ani z podatkami, ani z ustawą przemysłową. Komisarze spisowi, obowiązani są zachować w tajemnicy wszelkie szczegóły, jakie przy tym spisie dojdą do ich wiadomości.

§ 6 ustawy odnośnie, orzeka, że „każdy, kto się od spisu usuwa, lub odmawia udzielenia żądanych od niego wyjaśnień, albo świadomo składa zeznania, niezgodne z prawdą, karany będzie grzywną do 50 koron, względnie aresztem do pięciu dni”.

Miejska kolonja wakacyjna. Magistrat miasta Lwowa, ogłasza konkurs na 80 miejsc w kolonjach wakacyjnych w Brzuchowicach, dla chłopców i dziewcząt. O miejsca te ubiegać się mogą uczniowie i uczennice miejskich szkół ludowych i wyższych we Lwowie, w wieku 8 do 12 lat. Pierwszeństwo do przyjęcia mają dzieci urzędników i sług gminy m. Lwowa, następnie wychowankowie m. zakładu sierot, wreszcie dzieci ubogich rękodzielników i przemysłowców we Lwowie. Podania o przyjęcie do kolonji, zaopatrzone w świadectwo ubóstwa i świadectwo szkolne z ostatniego półrocza, mają być wnoszone wprost do dep. VIII magistratu, w terminie do 30 czerwca br.

Wsparcia dla terminatorów. Magistrat miasta Lwowa ogłasza konkurs na dwa wsparcia po 120 koron rocznie, z fundacji imienia Franciszka Józefa I. dla terminatorów. O te wsparcia mogą się ubiegać tylko ubodzy chłopcy wyznania chrześcijańskiego, w wieku od 12 do 16 lat, którzy uczą się rzemiosła (terminują) u rzemieślników we Lwowie, dobrze się prowadzą i pilnie przykładają do nauki. Podania należy wnieść do magistratu, najpóźniej do 21 lipca.

Stypendja. Senat uniwersytetu lwowskiego, jako zarząd fundacji stypendyjnej imienia św. Edwarda Pawła Czabana, rozpisuje konkurs na 8 stypendjów po 400 koron rocznie. O nadanie stypendjum z tej fundacji ubiegać się mają prawo: zdolni, pilni, pracowici, nienagannie zachowujący się, obywateli, a niezdolni uczniowie zwyczajni, jakiegokolwiek wydziału w uniwersytecie lwowskim, wyznania rzym. kat. lub jednego z wyznań protestanckich, o ile to być może, rodem z Królestwa Polskiego lub carstwa Rosyjskiego, narodowości polskiej bez względu na nazwisko i pochodzenie. Podania o te stypendja, należyce udokumentowane należy wnieść na ręce dziekanów wydziałów, do dnia 30 czerwca.

Na odary kłeski na Martynice złożyli w konsulacie francuskim (ulica Pańska 4). Urzędniccy wydział krajowy 39 koron. Dr. Ferdynand Wilkosz z Krakowa 5 koron, pani Maria Zagórska 20 koron, prof. Szachowski 1 kor., Ks. Edward Podolski 1 kor., Towarzystwo pod „Gruszką” 1 kor. 25 hal., Aleksander Bieniecki 2 kor., Wacław Smakowski ze Schodnicy 2 kor., Jan Domański z Gorlic 5 kor., pani A. Łucka ze Stanisławowa 2 korony, Platon Kostecki 2 kor., Margarsz 1 kor., Buresch 1 kor., NN 40 halery, Hrabia B. 5 kor., p. M. 10 kor.

Rusini przeciw jubileuszowi papieskie mu. Ukazał się już urzędowy komunikat ruski. Na czele dzisiejszego *Diła „ukraiński”* Narodny komitet ogłasza, że na ostatnim swoim posiedzeniu postanowił, iż żaden z Rusinów nie przyjmie udziału w komitecie, który zawiązał się we Lwowie, pod przewodnictwem marszałka kraju dla urzędzenia wspólnego obchodu na cześć papieża Leona XIII.

Ślub cywilny. W sali obrad magistratu odbył się ślub cywilny, pomiędzy p. Szymonem Fleischem, a paną Hoschek. Ceremonji depelniał prezydent miasta dr. Godzimir Małachowski, w asystencji szefa biura wyznań, radcy p. Ostrowskiego. Państwo młodzi jawili się z licznym orszakiem.

Posel dr. Eug. Oleśnicki, prezes ruskiego klubu sejmowego, adwokat w Stryju, zawiadomił „ukraiński” Narodny komitet, że w najbliższej sesji sejmowej nie weźmie udziału, a to z powodu wypadków w rodzinie. Drowi Oleśnickiemu w ostatnim czasie zmarła ukochana przez rodziców córka, skutkiem czego sam on doznał tak silnego wstrząśnienia psychicznego, że lekarze zalecili mu wyjazd za granicę. Niemniej chorą jest jego żona. Oboje wyjechali na czas dłuższy na Południe.

Jubileusz papieski. Uczniowie seminarium nauczycielskiego w Zalesszczykach, urządzają dziś uroczysty wieczór ku czci 25 rocznicy pontyfikatu papieża Leona XIII.

Rusini między sobą. Ruslan donosi: W rekreacyjnej sali gr. katolickiego seminarjum duchownego we Lwowie, znajdował się biust Tarasa Szweczenki. Kiedy młodzież moskofilską z początkiem drugiego półrocza powróciła do zakładu, pierwszym jej czynem było zniszczenie Szweczenki. Bezbronnego (?) zrzuciła kaczepa z przeznaczanego miejsca, podobiała mu uszy, wydlubiła oczy i wyrzuciła z sali rekreacyjnej.

Do Parany. Wczoraj popołudniu wyjechał do brazylijskiej Parany, czterej księża Bazylianie ze Lwowa, a to: Chmielewski Skrzypian, Brzuchowski i Horoszczuk, oraz lekarz Stefan Petrycki i nauczyciel Haruch.

Pogłoski o strejku generalnym. Wśród kumoszek miejskich krąży pogłoski, iż w poniedziałek wybuchnąć ma we Lwowie strejk generalny.

Naturalnie, w pogłosce tej nie ma ani słowa prawdy, ale mimo to, pogłoski te znajdują ludzi, którzy w nie wierzą i obawiają się w poniedziałek wybuchu nowych rozruchów.

Rusini, a młodzież polska. Borytele ruscy nie zadowalają się własną młodzieżą przy swych celach agitacyjnych, ale zaczynają już posługiwać się polskimi studentami, oczywiście niedorośli działaw. W polskim gimnazjum tarnopolskim, naraz za strejkowali uczniowie klasy piątej! Przyczyna nie zwykłego kroku miało być brutalne postępowanie gospodarza klasy, Rusina i podobno moskafila, p. Dorozynskiego. Dyrekcja gimnazjum wdrożyła dochodzenie i — jak twierdzi *Halycanin* — pokazało się, że polskich uczniów do tego kroku namówili Rusini ukraińscy, pragnąc tym sposobem pomścić się na p. Dorozynskim, za jego moskafilstwo.

Kiedy na wezwanie dyrektora, zaledwie połowa uczniów powróciła na naukę, dyrekcja zarządziła zupełne zamknięcie klasy piątej i zarządziła nowe wpisy, do których uczniowie mają się jawnie w towarzystwie rodziców, lub opiekunów. Deputacja uczniów z klas VI, VII i VIII, interwenjowała u dyrektora na rzecz „piątków”, przyczem oświadczyła, że cała akcja strejkowa nie wyszła ze szkoły, lecz ukraińska partja podmówiła uczniów przeciw p. Dorozynskiemu dlatego, że jest moskafilem. Bądź co bądź, rzecz ciekawa zarówno ze względu na manje strejkowa, która już ogarnia nawet dziecięce umysły, jak i z uwagi, że Rusini swarzą się pomiędzy sobą, a cierpią na tem — polskie dzieci i ich rodzice!

Kradzieże. Barbara Pabonek, sługa, skradła swej pani z komody 40 h., zabrała swą książkę służbową i zbiegła ze służby. — Zamieszkałej przy ulicy Clowej 12, pani Tekli B., skradziono dziś mały damski sekretarzyk, kuty brązem, wartości do 200 koron.

Giną dziewczęta. Iwan Manowski, włościanin z Dabrowicy, pow. Gródek, zgłosił się do policyi lwowskiej z prośbą, o wyszukanie jego 12 letniej córki Julji, którą wywabiła z jego domu i uprowadziła ze sobą, niejaką Aniela Dolńska, osoba, o — bardzo metnej przeszłości.

Usiłowane samobójstwo dzieciaka. Z Drohobycza donoszą nam dnia 6 b. m.: Dziś rano, około godziny 5, rzucił się pod koła podjazdu, idącego do Boryslawu, na stacji Drohobycz Truskawiec, student I. klasy gimnazjum drohobyczkiego, Kwieciński, syn emerytowanego banmistrza kolei państwowych. Lewa noga odcięta zupełnie po kłąb, prawa zmiażdżona, nadto biedny chłopak odniósł liczne rany na szyi i na twarzy, dotąd jednak jeszcze żyje. Powód: spodziewana dla nota w nauce.

O wypadkach lwowskich. Prasie warszawskiej widocznie cenzura nie zezwala na umieszczenie wiadomości o rozruchach lwowskich. Z wyjątkiem *Słowa i Kurjera polskiego*, które zamieściły krótkie wiadomości, w żadnym z pism warszawskich, nie było ani wzmianki.

Protestancka agitacja na Bukowinie. W tych dniach ma się odbyć w Czerniowcach, cały szereg uroczystości, z okazji walnego zgromadzenia członków protestancko-agitacyjnego stowarzyszenia: „Gustaw Adolf Verein”. Faktem wysoce znamienym jest okoliczność, że owych agitatorów protestantyzmu, wita w swym lokalu i urządza na ich cześć bankiet stowarzyszenie, które zowie się „Christlich Deutscher Verein”. Towarzystwo to, pozostające pod kierownictwem katolickiego posła, dra Skedla, mające w gronie swych członków nawet duchownych katolickich i starszące się o markę katolickiej instytucji, obecnie dopiero występuje otwarcie, jako ognisko ruchu protestanckiego i hasła „Los von Rom”. Gratulujemy katolikom (są tam podobno nawet... Polacy!), którzy należą do tej organizacji!

Wystawa druków polskich. Dyrekcja Muzeum Narodowego w Krakowie, urządza w Sukienicach wystawę druków polskich od XV wieku, aż do najnowszych czasów. Serje współczesnych polskich druków, zmieniające się kolejno, zakończy wystawę. Wezwane przez dyrekcję Muzeum, do zorganizowania wystawy, gremium drukarzy krakowskich, rozesłało zaproszenia do wzięcia udziału w wystawie. Osobne jury, złożone z fachowych znawców, zajmie się przyjmowaniem okazy, dla których termin wyznaczono do 15 czerwca.

Zagranicą wystawy takie odbywają się periodycznie w muzeach sztuki lub przemysłu i dają publiczności doskonałą sposobność zaznajomienia się z kierunkami gustu i smaku współczesnych wydawnictw.

W zdrowiu Józefa hr. Potockiego zaszła zmiana na lepsze o tyle, że już używa przejażdżek w powozie po ulicach Warszawy. W tygodniu bieżącym rekonwalescent wyjeżdża zagranicę.

Tyfus plamisty w Warszawie. Ze sprawozdania dra Ławigina, zamieszczonego w *Warsz. Dniwie*, okazuje się, iż w styczniu br. w Warszawie zapadło na tyfus plamisty 26 osób, w lutym 37, w marcu 50, w kwietniu 59 i w początkach maja 23, czyli że w ciągu pierwszych czterech miesięcy r. b. było 172 zasłabnięć, gdy przez cały rok 1900 było tylko 99 zasłabnięć, a 1901 r. — 243. Śmiertelność z powodu tyfusu jest niewielką ponieważ władze lekarskie przedsięwzięły energiczne środki zapobiegawcze. Tyfus grasuje przeważnie w dzielnicy żydowskiej i robotniczej.

Dla księcia na Jasnej Górze. W Piusa Welonskiego zamówiono cztery modele gipsowe figur Świętych Pańskich, które podług tych modeli będą wyrepusowane z miedzi, w ten sam sposób, jak wykonał artysta-repser p. Czesław Jankowski, wielką figurę św. Jacka, do jednego z kościołów wileńskich. Figury do Częstochowy będą o pół raza większe nad naturalną wielkość i mają być ustawione na narożnikach galerji szczytowej wieży jasno-górskiej.

Bezcelność pruska. Niemiecko żydowski paszkwił na Sienkiewicza, zamieszcza berliński *Tag*, redagowany, jak wiadomo, przez żydów w duchu hakatyizmu Autor paszkwiłu, jakiś Brüning, oburza się powodzeniem powieści Sienkiewicza, a zwłaszcza „Krzyżaków” w Niemczech i usiłuje obniżyć wartość literacką dzieł znakomitego pisarza, w sposób, świadczący o rzadkiej umysłowej łepocie. Dla Brüninga Freitag autor nudnych, rozwickłych i płytkich romansidel, wyżej stoi od Sienkiewicza a ideałem historycznej powieści, jest dla niego idyotyczny romans Wicherta, „Henryk Plauen”, który także opowiada upadek krzyżackiego zakonu. Krzyżacy są naturalnie dla Brüninga najczerniejszymi ludźmi, których niedożywili Polacy nie tylko pobili, ale w ośrodku spotwarzyły; najlepszym jednak jest ten przedstawiciel niemieckiej kultury, kiedy opisuje bitwę pod Grunwaldem. Jego zdaniem, Krzyżacy odnieśli tam świetne zwycięstwo, tylko zapędzili się za daleko i wtedy ich wypalano. Tak to czuje historji w Niemczech. Zdaje się, że i cesarz Wilhelm, jest z tej samej szkoły.

Zabór kaplicy Malborskiej. Uczczenie w d. 5 b. m. przez cesarza Wilhelma II. pamięci panującego niegdyś w Malborku krzyżactwa, obok manifestacji niesłychanej buty niemieckiej i nienawiści do Polaków, było połączone jeszcze z jedną gwałtem. Oto, kulminacyjnym punktem uroczystości, był zabór istniejącej od 600 lat kaplicy zamkowej katolickiej i poświęcenie jej na świątynię ewangelicką. Obchód nazwano uroczystością rycerszą św. Jana, wiadomo jednak, że świeżożyci dzisiaj Johanicie nie mieli nigdy z Malborkiem i jego kaplicą nic wspólnego. Skutkiem tego jedyny prawy, wielki mistrz zakonu niemieckich rycerszy, arcyksiążę austriacki Eugeniusz, ze swymi rycerzami, zgola nie wziął udziału w tej manifestacji złutnowego krzyżactwa. Nie uczestniczyli również niemieckie duchowieństwo katolickie, a *Germania* stwierdza, że „dzień 5 czerwca był dla katolików malborskich dniem ciężkiej żałoby”. Wyrzucono ich z miejsca, na którym przeszło 600 lat modlili się i przyjmowali swą ofiarę...

Zapisując powyższą wiadomość, *Dziennik Pozn.* dodaje:

„Może się stąd przekonać i ci niemieccy katolicy, którzy jak hr. Hoensbroech i jemu podobni, kielitują z rzędem i gotowi molochowi pruskiemu poświęcić polskich katolików, że tu wszędzie w ślad za niemieczyzną idzie protestanctwizacja”.
Demonstracja antyniecka. Z Koszyc donoszą, że podczas przedstawienia w tamtejszym niemieckim „Orfeum”, demonstrowała publiczność przeciw niemieckim aktorom. Po przedstawieniu usłyszał jeden z policjantów, jak młodzi ludzie naradali się nad wybiciem szymb w budynku teatralnym. Kiedy od młodzieży zażądał legitymacji, dostał za zamiast niej, od jednego z prawników, Ehrenbauera, w twarz. Policjant dobył szabli i rozplatał Ehrenbauera ciaskę. Dopiero silnemu oddziałowi policyi udało się młodzić dostać w swą mocz.

Aresztowanie szanownistki. Z Wiednia telegrafują nam: Seigina listami gończymi za oszustwo szanownistka wiednia, Irma Thiany, aresztowana została w Odenburgu. Szanownistka ta ma przeszłość bardzo burzliwą; we wszystkich prawie stolicach utrzymywała stosunki miłosne z arystokratami. Była szanownistką w Paryżu, Berlinie, Bukareszcie, a także i we Lwowie. W Bukareszcie odsiedziała karę za oszustwo. Ze Lwowa przybyła do Wiednia, gdzie pod fałszywym nazwiskiem, w domu br. Chlumeckiego, o czem atoli pisma wiedeńskie milczą, założyła z wielkim przepychem pensję dla przyjezdnych, ale pensja ta właściwie była domem rozpusty. Popadły w trudności finansowe, sfałszowała weksle z podpisem br. Chlumeckiego i kilku innych, wysoko położonych osób. To ją też wprowadziło w konflikt z władzami sądowymi.

Renegat współwiny zbrodni. Znany agitator, renegat, dr. Józef Kristicz, uwięziony został w Lublinie, pod zarzutem współwiny w zbrodni dzieciobójstwa, które popełniła jego służka.

Deszcz orderów perskich. W Berlinie i Poczdamie pozostali szach perski młodszy orderów, a otrzymali je urzędnicy dworscy i policyjni. Ordery te stały zapakowane w wielkiej skrzyni w oranżerii, a pilnował je, jak i innych klejnotów, jeden z perskich urzędników. Funkcjonariusz ten był tak skrupulatny, że i dniem i nocą nie odstępował skrzyni, a nawet jedzenie sobie przynosił kazał na miejsce swej straży. Oprócz orderów, dostała podarki w pieniądzech złotych i srebrnych służba, a nawet dzieci służby i robotnicy ogrodnicy w parku Sanssouci.

Echo sprawy Humbertów. Ludwik d'A-rignac, który w przesławieniu o swej niewinności pozostał w Tunisie, gdzie zarządzał majątnością Humbertów Zahgonem, został uwieziony, ponieważ pod przysmem brata Pomana wystawił pełnomocnictwo *in bianco*, które posłużyło do spowodowania szkody w Rente Viagère.

Po niemiecku. Z Flensburga donoszą, że Düstlowej śpiewaczce operowej, p. Dous i wioloniście Henriques, zabroniły władze pruskie występów w Hadersleben.

Biedny Krüger. Piszą z Utrechtu, że były prezydent Transwaalu Krüger obłożnie zachorował po otrzymaniu wieści o zawarciu pokoju. Nie jest wykluczone, że ten upadek wszelkich nadziei, spowodzi katastrofę, u ciężko doświadczonego przez losy Krügera. Ciekawem jest, że przed mieszkaniem Krügera ciągle jeszcze powiewają flagi obu byłych państw boerskich.

Alfons XIII. ustanowił nowy order, pod nazwą Alfonsa XII. Minister oświaty proponował królowi, aby mu dał nazwę Alfonsa X. Mądrego (Alfonso el Sabio), albo też swoją własną, ale monarcha odpowiedział, że w pierwszym razie przypuszczano, że

ten order ma być nagrodą wyłącznie dla uczonych, wówczas, gdy ma on być odznaczeniem wszelkich zasług. On zaś sam, Alfons XIII., nie czuje się jeszcze godnym, nagradzać w swoim imieniu ludzi znakomitych.

Rekonwalescencja królowej holenderskiej. Królowa Wilhelmina, jeżeli stan zdrowia jej pozwoli, wyjeżdża we wtorek wraz z matką, do zamku Schaumburg, Orszak królowej składa się z dam przybożnych, baronowej Sloet von Marfeld i baronowej Snoeck, a dalej z generał lejtnanta, hr. Monceau, adjutanta generalnego królowej, barona Pabsta von Bingerden, pierwszego podkomorzego, kapitana, hr. Schimmelpennincha, adjutanta królowej i barona de Voss von Steenwyk, prywatnego sekretarza królowej. W orszaku znajduje się też i przybożny lekarz królowej, dr. Pot. Maż królowej, ksiądz Henryk, odwiedzi swoich rozmaitych krewnych w Niemczech, poczem także pojedzie do zamku Schaumburg, na letni pobyt.

Zapis miljonowy. Niejaki p. Galien, zmarły w Ferte sous-Jouarre, stały mieszkaniec Paryża, zapisał państwu cały swój majątek w sumie 10 mil. fr. P. Galien prowadził życie niesłychanie skromne, zajmował dwa pokoje i miał jedną starą służkę. Nikt nie podejrzewał nawet, że jest milionerem.

Samobójstwo laureata. W Wenecji zastrzelił się w napadzie obłąkania i manji prześladowczej malarz wiedeński Dawid Mose. Był to młody malarz, który przed trzema laty otrzymał nagrodę Michaela. **Headowa jeleni.** W Ameryce rozwinęła się headowa jeleni najpiękniejszej rasy. Hodowcy amerykańscy przybyli do Rosji i tu schwytali w lasach kilkadziesiąt sztuk tych zwierzy, a następnie po uzyskaniu specjalnego na to pozwolenia, wywieźli towar żywy do Ameryki.

Ze sfer niebieskich. W pierwszych dniach czerwca będzie można rozróżnić na niebie wśród gwiazd stałych, kilka planet wielkich, lecz o różnych porach nocy. Merkury, zachodzący blisko we dwie godziny po słońcu, świeci z nastaniem zmierzchu nad poziomem północno-zachodnim; w połowie czerwca zachodzić będzie prawie równocześnie ze słońcem i nie będzie dostępny nawet dla oka, uzbrojonego w dobrą lunetę. Planety. Wenus, Jowisz i Saturn, wschodzą około północy, mogą być więc dostrzeżone nad ranem na kilka godzin przed wschodem słońca. Wenus może być obserwowana z latwością gołem okiem, blisko przez dwie godziny przed wschodem słońca, nad widnokręgiem północno-wschodnim. Obecnie odległość planety od ziemi dorównywa odległości ziemi od słońca, następnie zaś będzie coraz większa. Po północy wschodzą nad widnokręgiem południowo-zachodnim Jowisz i Saturn, świecą jedna blisko drugiej, niezbyt wysoko nad poziomem Jowisz posiada słaby blask o białej barwie, z prawej zaś strony znajdziemy niebieskawego Saturna.

Monarchista z sasady. W Wiesbadenie zdarzyła się w tych dniach zabawna przygoda. W restauracji siedzi kilku panów. Rozprawiają o różnych formach rządu. Mówią głośno, sławie dobrodziejstwa Republiki. Przy drugim stoliku, zajmując miejsce niemłody pan, który słucha ich z uśmiechem.

— Nasze argumenty nie traflają panu do przekonania — zwraca się do niego jeden z dyskutujących. — Jesteś pan zapewne monarchistą?

— Istotnie — brzmiał odpowiedź

— Może pan zechce mi wyłuszczyć, z jakich powodów przekłada pan monarchiczną formę rządu nad inne? — pyta republikanin.

— Mam ku temu bardzo ważne powody, a w pierwszym rzędzie ten, że sam jestem królem szwedzkim — odpowiada nieznajomy.

Z kraju.

Tarnopol. (Utonięcie). We wtorek utopił się w Serecie, podczas kąpiei, nauczyciel tutejszy, Kazimierz Czechak. Nieszczęśliwy zostawił żonę i sześciorgo niezaopieczonych dzieci.

* Basen (pływania) w zakładzie kąpielowym św. Anny, przy ulicy Akademickiej 1. 0, otwarty został do użytku publicznego z dniem 2 czerwca.

* Do Zimnej Wody urządził jutro wycieczkę kółko przyjaciół muzyki „Stow. Czytelnia kolejowej lwowskiej”. Ojdzd ze Lwowa o 330 popołudniu, powróci o godzinie 9 m. 36 (czas kolejowy).

W Pilźnie zmarł ks. Ignacy Dziubakowski, defekt, były proboszcz w Ziarniku, w 59 r. życia, w 28 kapłaństwa.

W Podolu zmarł ks. Józef Sikora, proboszcz miejscowy, w 49 r. życia, w 28 kapłaństwa.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w sobotę po raz pierwszy „Ponad wodami”, dramat w 3 aktach Jerzego Eogla, przekład Z. Wojcieckiego.

Jutro w niedzielę „Wieczór Trzech Króli”, komedia w 5 aktach, a 8 odsłonach W. Szekspira W poniedziałek „Piękna z Nowego Jorku”, operetka w 3 aktach, a 5 odsłonach H. Morton'a, muzyka G. Kerker'a. (Ceny dramatu)

We wtorek „Ponad wodami”, dramat. Rozpocznie „Werbel domowy”, obrazek wiejski ze śpiewami w 1 odsłonie przez Gregorowicza.

„Muzeum”, czasopisma Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, wyszedł nr. 6, za miesiąc czerwiec rb.

Za najlepszego utwór muzyczny otrzymał w Berlinie, młody muzyk, p. Fols Nowowiecki, nagród 4500 marek. P. Nowowiecki, który leży dopiero lat 25, pochodzi z polskiej rodziny z Warmii i rodem jest z Wartemborka, gdzie ojciec jego był krawcem, matka pochodzi z Butry. Małżonkowie ci mieli 16 dzieci, z których młody muzyk był czwartym. Pobierał początki muzyki przy kościele w Świętelipec, później służył w Olsztynie przy 4 pułku jako muzyk, a w końcu był przez krótki czas organistą przy kościele katolickim w Olsztynie.

Izba sądowa.

Lwów 7 czerwca.

(Oszustwo).

Oskarżony Adamski przynajmniej się do oszustwa, popełnionego na szkodę warszawskiej firmy bankowej, przeczy jednak stanowco, jakoby z podjęciem kaucji Braci Groełl miał co wspólnego. Wtedy, kiedy oszustwo to popełniono, nie było go wcale we Lwowie, a na udowodnienie swojego *alibi*, prosi o wezwanie świadków.

Drugi oskarżony, Lewicki, przypomina sobie bardzo mało, opisuje tylko sposób manipulacji z aktami. Alfamskiego poznał dopiero w rok później, kiedy oszustwo z kaucją zostało popełnione.

P. Rudolf Matkowski, wicedyrektor depar-

tamentu rachunkowego dyrekcji kolei państwowej, opisuje szczegółowo manipulację biurową i tłumaczy sposób dokonania oszustwa.

Strejk na politechnice.

W uzupełnieniu sprawozdania, zamieszczonego w poranem wydaniu, donosimy jeszcze, że rektor p. Dzieślewski, po poufnych pertraktacjach ze słuchaczami, którzy prosili o wiec, ogłosił następującą odpowiedź pismem, którą przybito na czarnej tablicy, dla wiadomości wszystkich studentów:

L. 666. Prośbie panów o pozwolenie zwolnienia wiecu, odmawia się, z powodu trwającego strejku. Nie będzie jednak przeszkody do udzielenia zezwolenia na wiec, według istniejących przepisów, skoropp. słuchacze wrócą na wykłady.

We Lwowie, 6 czerwca 1902.

(L. S.)

Dzieślewski m. p. Złote fakty, że powyższem pismem, z przyczyna zatargu między rektorem a studentami, w myśl żądania tych ostatnich całkowicie usunięta, należało się spodziewać, iż słuchacze postawiają na wykłady powróć. Wieg też na wczorajszym, poufnem zgromadzeniu studentów, jeden z kolegów uczynił wniosek, aby reasumować uchwały, powzięte przez nich 30 maja br. i solidarnie stawić się na wykłady w d. 7 bm.

Przeciw temu jednakże wystąpiło grono niezadowolonych i uczyniło wniosek, ażeby strejkować dalej, dopóki rektor, nie czekając powrotu na wykłady, na wiec bezwarunkowo nie pozwoli.

Po paru-krotnem głosowaniu nad oboma wnioskami, okazało się ostatecznie, że za wnioskiem dalszego strejkowania na 520 głosujących, oświadczyło się 279, natomiast za powrotem na wykłady 233.

Ci ostatni, stanowiący tak poważną mniejszość, zgłosili przeciw uchwale *votum separatum*, a 80 z pomiędzy nich wyszło nawet ze sali, oświadczaając, że zrywają solidarność i powrócą na wykłady.

Z powyższego okazuje się, że rektorat uczynił zadość postulatowi młodzieży, wyrażonemu na zebraniu z 30 maja br., a tem samem odpowiedzialność za dalsze następstwa, jakie grożą zakładowi i setkom młodzieży, bierze na siebie owych 279 panów, którzy, z niewiadomych już przyczyn, dążą do strejku i zatargu.

Dziś przed południem, znaczna część słuchaczów politechniki zjawiała się w salach wykładowych. Wykłady jednak nie przysły do skutku, inni bowiem słuchacze, którzy rozpoczęli wykładów byli przeciwni, wpadli do sali i wykłady uniemożliwili. W chwili kiedy oddajemy numer pod prasą, godzina 2 popołudniu, — deputacja wczorajszego zgromadzenia ojców konferuje z rektorem w jego biurze.

Walne zgromadzenie pocztmistrzów.

Lwów 7 czerwca.

Pod przewodnictwem p. Izydora Kowalewskiego odbyło się dziś w sali hotelu „Wiktoria” walne zgromadzenie gal. Stowarzyszenia pocztmistrzów, pocztęskępentów i ekspedytorów pocztowych.

